

Prevence rizikových jevů na ZŠ Karlov

Primární prevence rizikového chování dětí tvoří velmi důležitou oblast v celém komplexu výchovně vzdělávacího procesu. Zvláště v posledních letech rizikových faktorů přibývá a škola představuje jednu z prvních institucí, která může s dětmi s prvky rizikového chování pracovat.

ZŠ a MŠ Benešov, Na Karlově realizuje již řadu let svůj plán primární prevence, který zahrnuje žáky 1. – 9. ročníků, ale programy organizujeme i v mateřské školce. Některá témata provázejí děti celou školní docházkou, např. vztahy ve třídě, zdravotní výchova, zodpovědnost za své chování, zdravý životní styl. Určité oblasti primární prevence převažují u mladších žáků (dopravní výchova, vztahy mezi žáky,...), ale s postupujícím věkem dětí se zaměřujeme na oblasti, které směřují zejména k teenagerům (návykové látky, šikana a kyberšikana, právní odpovědnost dětí a mladistvých, sexuální obtěžování, vliv party, rasismus).

Školám v současné době s prevencí rizikového chování velmi pomáhají organizace, které se kromě své hlavní náplně těmito tématy také zabývají. Ze státních organizací spolupracujeme zejména s Policií ČR, Městskou policií Benešov, Požární ochranou, Probační a mediační službou nebo zdravotnickými organizacemi. Dlouhodobě na naší škole přednášejí pracovnice OSPOD Benešov Jana Karešová a Pavla Vondráková, které pravidelně přicházejí do 6. – 9. ročníků a seznamují žáky s tématy důležitými pro život dětí, přinášejí jim informace z právní oblasti, zabývají se kriminalitou mladistvých či zodpovědností dětí a rodičů. Svá vyprávění prokládají kazuistikou, která danou problematiku z jejich praxe dokresluje. S Marií Benešovou, sestrou rychlé záchranné pomoci se setkávají děti od mateřské školy až do deváté třídy. Hlavní náplní jejich přednášek a praktických cvičení je první pomoc a chování v krizových situacích, v některých ročnících se věnuje zdravému životnímu stylu nebo sexuální výchově.

Již několik let se rozvíjí spolupráce s Městským úřadem Benešov, odborem sociálních věcí a zdravotnictví, který nabízí školám preventivní programy jiných organizací a zároveň je financuje. To nám velmi pomáhá, protože prostředků, vzhledem k narůstajícím problémům v oblasti rizikového chování, nebude zřejmě nikdy dostatek. V letošním roce na naší škole pod záštitou města Benešov proběhly tři programy – pro 2. a 3. ročníky dopravní výchova Správný chodec (Centrum primárních programů – Cesta integrace o.p.s. Říčany), seminář Bolest jménem šikana pro 4. Třídy (ACET ČR z.s.) a pro šestáky dva tříhodinové bloky na téma Vztahy ve třídě a Sebevědomí (Magdaléna o.p.s. Benešov). Všechny programy byly kvalitně zpracovány a žáci i vyučující ocenili jejich přínos pro prevenci rizikového chování. Rádi bychom s těmi organizacemi, které poskytují účinnou a pro žáky zajímavou preventivní činnost, navázali dlouhodobou spolupráci.

Dále na naší škole probíhají např. ukázky sebeobrany, žáci Gymnázia Benešov pravidelně přicházejí s oblíbeným PEER programem, pořádáme Den prevence, zveme na besedy přímé účastníky holocaustu, téměř všichni žáci se účastní festivalu o lidských právech Jeden svět, rychle se rozvíjí spolupráce s nízkoprahovým klubem MeziČas, důležité jsou také aktivity žákovské rady. Nezapomínáme ani na vzdělávání učitelů a rodičů v oblasti rizikových jevů. Nelze ještě nezmínit velmi pěkný dlouhodobý projekt nazvaný Mám svého kamaráda, který je založen na spolupráci žáků naší mateřské a základní školy. Žáci sedmých tříd navštěvují třídu předškoláků, vzájemně se seznamují, navazují přátelství. Smyslem tohoto projektu je usnadnit budoucím prvňáčkům přechod z předškolního zařízení do první třídy. Starší

kamarádi chodí do mateřské školky, kde si společně hrají, zpívají, povídají si o sobě a budoucí školáčky zjišťují, že se nemají čeho bát a že je škola vlastně prima.

Žáci z vyšších ročníků své malé kamarády zase vítají v prostorách školy při různých akcích, provázejí je, ukazují jim a jejich rodičům naši školu – Den otevřených dveří, zápis do 1. tříd, jarmark, Andersenova noc atd. V první třídě pak své malé kamarády navštěvují v průběhu celého roku, pomáhají jim o přestávkách, podílejí se na společných akcích. Některá přátelství trvají mnoho let.

Jsme přesvědčeni, že prevenci rizikových jevů nelze provádět jen prostřednictvím přednášek, interaktivních programů nebo komunitních kruhů. Důležitá je celková atmosféra školy, nabídka volnočasových aktivit, společných školních projektů a dalších činností stmelujících kolektiv žáků i učitelů. Jestliže škola může pozitivně ovlivnit život a postavení jedince ve společnosti, tak se o to, podle našeho názoru, musí pokusit.